

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/159/2008

NASTROJE SPOŁECZNE W PAŹDZIERNIKU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

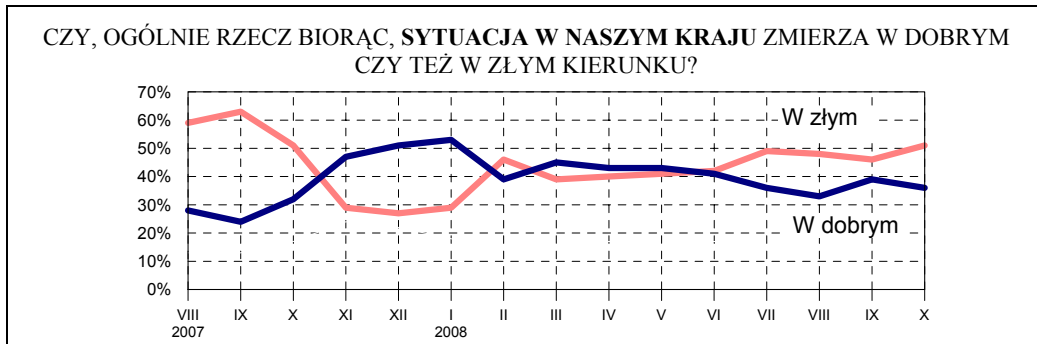
WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

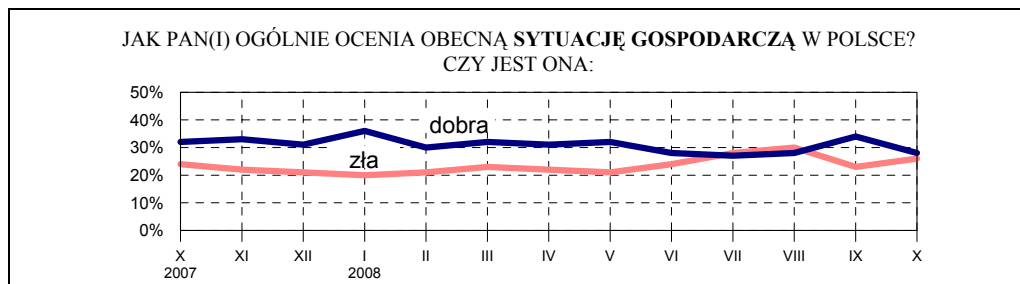

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

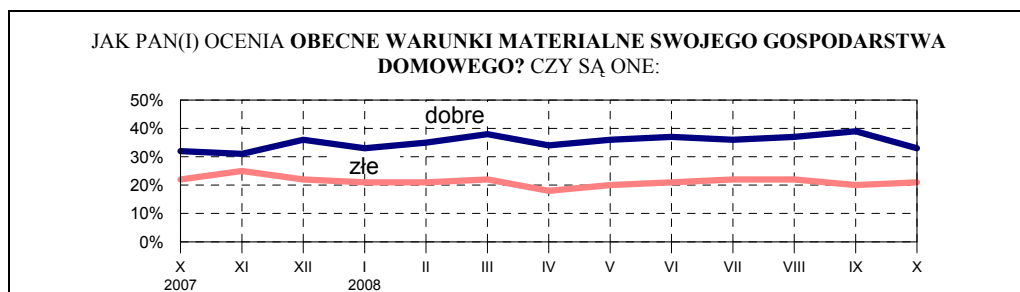
- Od września o 5 punktów (do 51%) wzrosła liczba respondentów krytykujących kierunek rozwoju sytuacji w Polsce. Jest ich obecnie wyraźnie więcej niż oceniających go pozytywnie (36%).

- Pogorszyły się oceny sytuacji gospodarczej. Ponad jedna czwarta badanych (28%, spadek o 6 punktów) ma pozytywną opinię o stanie gospodarki, a niewiele mniej osób (26%) jest przeciwnego zdania. Najczęściej pojawiają się oceny neutralne (42%).

- Gorsze niż przed miesiącem są oceny warunków materialnych gospodarstwa domowego. O 6 punktów (do 33%) zmniejszył się odsetek osób oceniających je pozytywnie.

- W przewidywaniach na najbliższy rok największe zmiany dotyczą sytuacji gospodarczej w kraju. O 7 punktów (do 20%) zmalała grupa respondentów spodziewających się jej poprawy.

Nastroje społeczne sondujemy w trzech wymiarach: politycznym, ekonomicznym, a także ogólnym. Postrzeganie sytuacji ekonomicznej badamy na trzech poziomach: kraju, zakładu pracy i gospodarstwa domowego. Ogólne oceny rozwoju sytuacji w kraju mogą być wypadkową któregoś ze wskaźników szczegółowych lub też ich kombinacji.

W październiku¹ pogorszyły się zarówno oceny, jak i prognozy dotyczące rozwoju ogólnej sytuacji w kraju oraz gospodarki i ekonomicznych aspektów życia. Ma to najprawdopodobniej ścisły związek ze światowym kryzysem finansowym i zapowiedzią obniżonego wzrostu gospodarczego na świecie, m.in. w Europie. W ostatnim czasie nastroje społeczne (zwłaszcza w wymiarze ekonomicznym) były bardzo dobre i – pomimo październikowej obniżki – takie pozostały.

OCENY

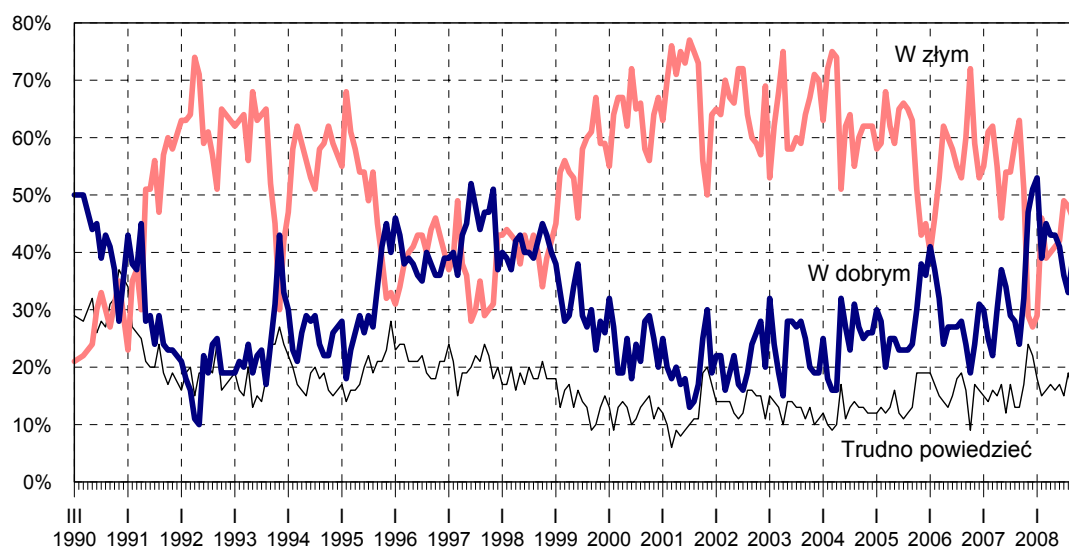
W opiniach o **rozwój sytuacji w kraju** notujemy niewielkie pogorszenie. Od września o 5 punktów (do 51%) wzrosła liczba respondentów krytykujących kierunek rozwoju sytuacji w Polsce. Obecnie jest ich wyraźnie więcej niż oceniających go pozytywnie (36%).

Tabela 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskażania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
W dobrym	32	47	51	53	39	45	43	43	41	36	33	39	36
W złym	51	29	27	29	46	39	40	41	42	49	48	46	51
Trudno powiedzieć	17	24	22	18	15	16	17	16	17	15	19	15	13

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (221) zrealizowano w dniach 3–7 października 2008 roku na liczącej 1107 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. CZY, OGÓLNIE RZECZ BIORĄC, SYTUACJA W NASZYM KRAJU ZMIERZA W DOBRYM CZY TEŻ W ZŁYM KIERUNKU?

Opinie na temat bieżącej sytuacji w kraju są zależne od wieku respondentów, ich wykształcenia i warunków życia. Zadowolenie częściej niż inni deklarują najmłodsi badani. Im lepsze wykształcenie, tym częściej notujemy pozytywne oceny. Osoby zadowolone ze swoich warunków materialnych w większości akceptują kierunek rozwoju sytuacji w Polsce, podczas gdy ludzie żyjący w średnich i złych warunkach materialnych najczęściej go krytykują.

Opinie w tej kwestii są związane z preferencjami partyjnymi badanych. Potencjalni wyborcy PO w większości pozytywnie oceniają sytuację w kraju. Wśród zwolenników PiS, PSL i SLD wyraźnie przeważa krytycyzm.

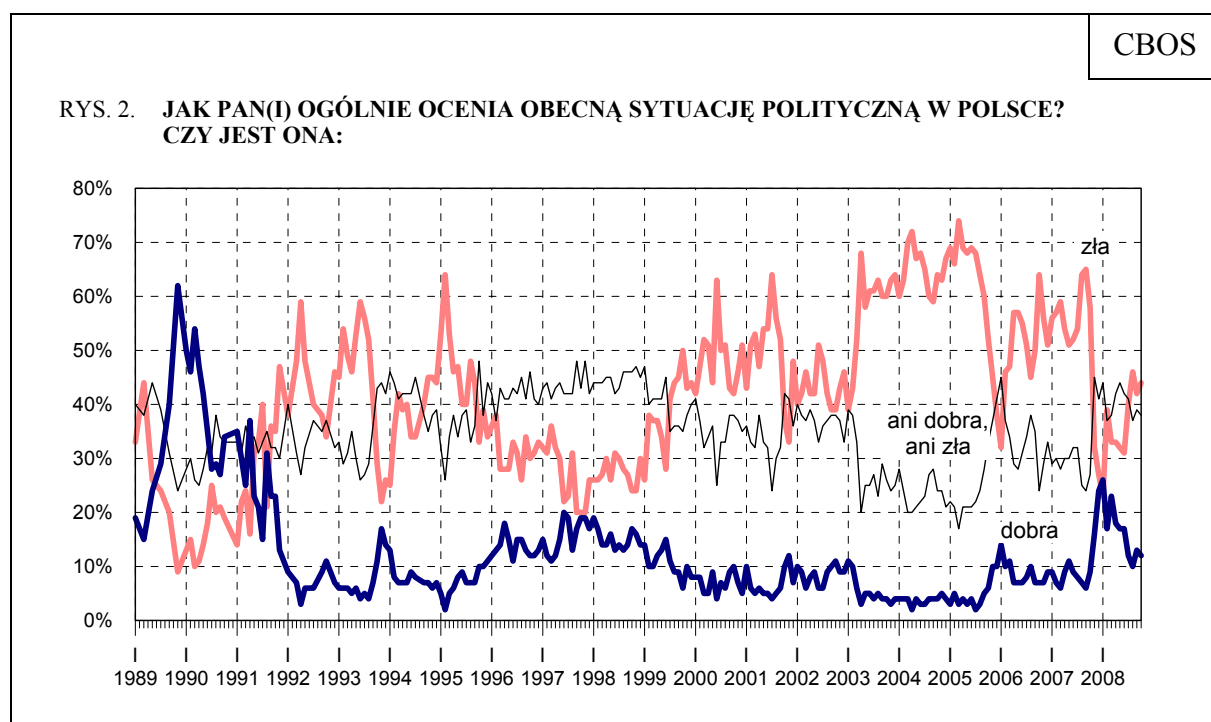
Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	64	28	9
PiS	29	58	13
PSL**	27	62	11
SLD**	25	72	3
Niezamierzający głosować	24	60	17
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych			
** Dane należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tych partii w próbie			

Nie zmieniły się znacząco oceny **sytuacji politycznej** w kraju. Nadal największa grupa ankietowanych (44%) ma negatywną opinię o polskim życiu politycznym, a tylko 12% jest odmiennego zdania. Prawie dwie piąte badanych (38%) uważa sytuację w tej dziedzinie za przeciętną.

Tabela 3

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
– dobra	9	16	24	26	17	23	18	17	17	12	10	13	12
– ani dobra, ani zła	27	45	41	44	37	38	42	44	42	41	37	39	38
– zła	58	32	27	23	39	33	33	32	31	40	46	42	44
Trudno powiedzieć	6	7	8	7	7	6	7	7	10	7	7	6	6

Pominięto „trudno powiedzieć”

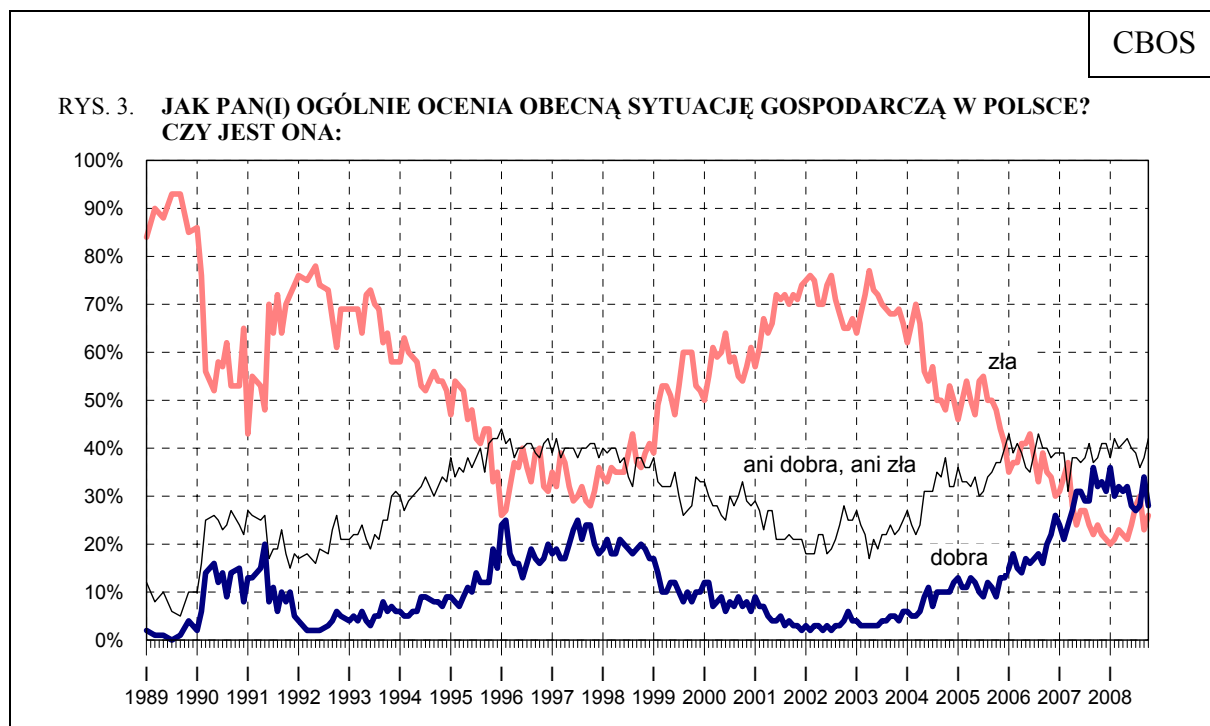
Oceny sytuacji politycznej są w pewnym stopniu uzależnione od preferencji partyjnych respondentów. Potencjalni wyborcy partii koalicji rządowej (PO i PSL) najczęściej są zdania, że sytuacja ta jest przeciętna. W elektoratach ugrupowań opozycyjnych (PiS i SLD) dominuje krytycyzm.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?			
	Dobra	Ani dobra, ani zła	Zła	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	26	48	25	2
SLD**	14	22	64	0
PiS	11	37	49	3
PSL**	5	57	38	0
Niezamierzający głosować	6	36	48	10

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych
 **Dane należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tych partii w próbie

Oceny **sytuacji gospodarczej** pogorszyły się, powracając do poziomu zanotowanego w miesiącach letnich. Ponad jedna czwarta respondentów (28%, spadek o 6 punktów) pozytywnie ocenia stan gospodarki, a niewiele mniej osób (26%) jest przeciwnego zdania. Najczęściej pojawiają się oceny neutralne (42%).

Pominięto „trudno powiedzieć”

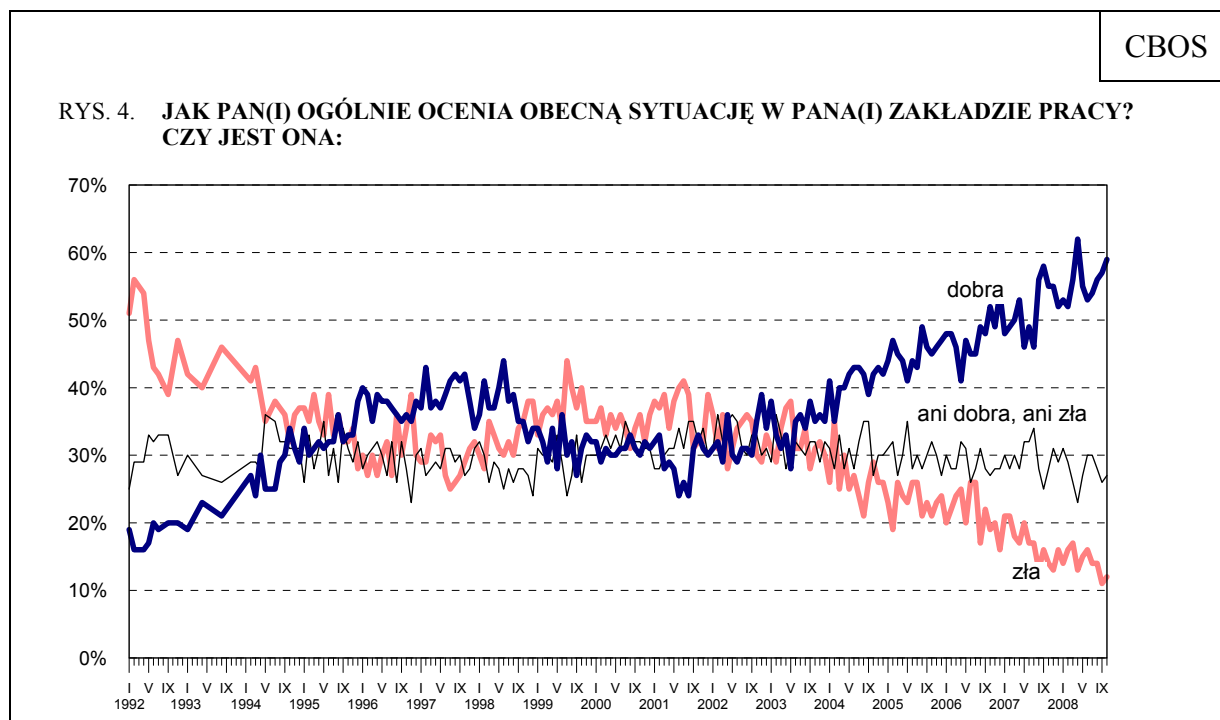
Tabela 5

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
– dobra	32	33	31	36	30	32	31	32	28	27	28	34	28
– ani dobra, ani zła	38	41	41	38	42	40	41	42	40	39	36	38	42
– zła	24	22	21	20	21	23	22	21	24	28	30	23	26
Trudno powiedzieć	6	4	7	6	7	5	6	5	8	6	6	5	4

Nie zmieniły się znacząco dość stabilne od dłuższego czasu oceny **sytuacji w zakładach pracy** respondentów. Większość pracujących (59%) wyraża zadowolenie, około jednej czwartej (27%) uznaje tę sytuację za przeciętną, a 12% ocenia ją negatywnie. Rolnicy mają znacznie gorszą opinię o kondycji swojego miejsca zatrudnienia niż pracownicy najemni.

Tabela 6

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
	N*	715	436	414	425	531	569	534	545	551	544	536	498
– dobra	55	55	52	53	52	56	62	55	53	54	56	57	59
– ani dobra, ani zła	28	31	29	31	29	26	23	27	30	30	28	26	27
– zła	14	13	16	14	16	17	13	15	16	14	14	11	12
Trudno powiedzieć	2	1	3	2	3	1	2	3	1	2	2	5	2

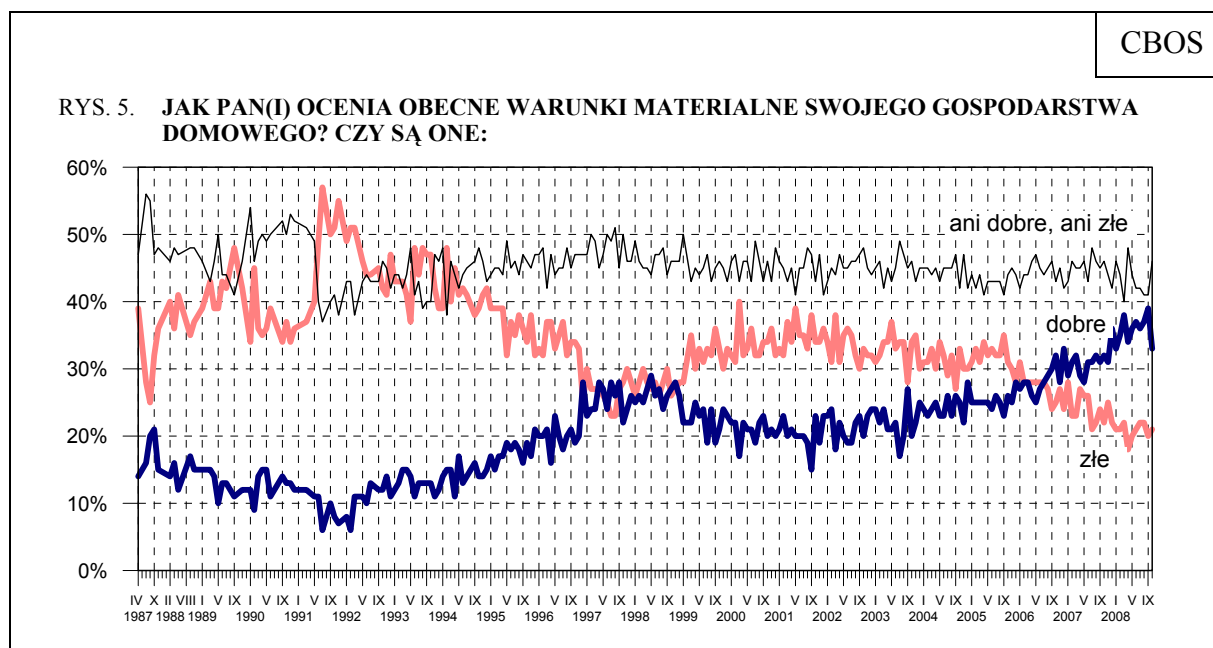
Odpowiedzi osób aktywnych zawodowo. Pominęto „trudno powiedzieć”

Gorsze niż we wrześniu są oceny **warunków materialnych gospodarstw domowych**. O 6 punktów (do 33%) zmalała liczba osób zadowolonych z tych warunków, jednak nadal przeważają one nad niezadowolonymi (21%). Największą grupę (46%, wzrost o 5 punktów) stanowią respondenci określający swoją sytuację materialną jako przeciętną.

Mieszkańcy miast, zwłaszcza największych, oceniają swoje warunki materialne lepiej niż mieszkańcy wsi. Im respondenci są lepiej wykształceni, tym częściej deklarują zadowolenie.

Tabela 7

Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
– dobre	32	31	36	33	35	38	34	36	37	36	37	39	33
– ani dobre, ani złe	46	44	42	46	44	40	48	44	42	42	41	41	46
– złe	22	25	22	21	21	22	18	20	21	22	22	20	21

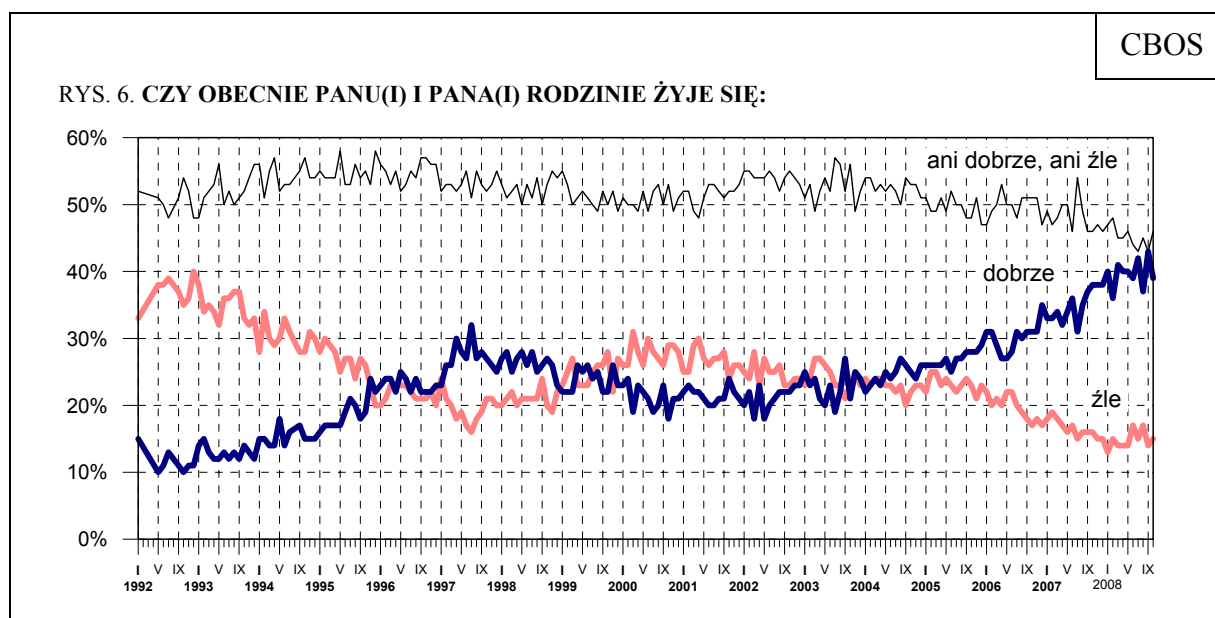
Do marca 1992 roku pytanie brzmiało: „Jak ocenia Pan(i) swoje (rodziny) obecne warunki materialne?”, a środkową kategorią skali było „średnie, przeciętne”

W październiku pogorszyły się opinie o tym, **jak się żyje badanym i ich rodzinom**. Odsetek osób zadowolonych z poziomu życia zmniejszył się o 4 punkty (do 39%), jest ich teraz nieco mniej niż oceniających tę sytuację jako przeciętną (46%). Liczba respondentów wyrażających niezadowolenie pozostała na poziomie sprzed miesiąca (15%). Najlepsze oceny

wystawiają młodzi Polacy, szczególnie jeśli są dobrze wykształceni i mieszkają w największych miastach.

Tabela 8

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
– dobrze	38	38	38	40	36	41	40	40	39	42	37	43	39
– ani dobrze, ani źle	46	47	46	47	48	45	45	46	44	43	45	43	46
– źle	16	15	15	13	15	14	14	14	17	15	17	14	15
Trudno powiedzieć	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0

Pominięto „trudno powiedzieć”

PRZEWIDYWANIA

Przewidywania dotyczące rozwoju **ogólnej sytuacji w kraju w najbliższym roku** są nieznacznie gorsze niż we wrześniu. Nadal większość Polaków (55%) nie przewiduje zmian, optymistów jest nieco mniej niż przed miesiącem (17%, spadek o 4 punkty), natomiast przybyło pesymistów (o 5 punktów, do 23%).

Tabela 9

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
Poprawi się	26	36	38	37	26	30	28	24	25	22	20	21	17
Nie zmieni się	48	40	41	42	45	47	50	48	45	48	47	54	55
Pogorszy się	11	11	9	13	19	15	15	19	20	21	22	18	23
Trudno powiedzieć	15	13	12	7	10	8	7	9	10	9	11	6	5

Przewidywania rozwoju **sytuacji politycznej** są bardzo zbliżone do wrześniowych. Większość respondentów (62%) nie spodziewa się zmian na scenie politycznej, a optymistów (13%) jest trochę mniej niż pesymistów (17%).

Tabela 10

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
– poprawi się	24	42	44	36	25	29	23	17	16	14	11	15	13
– nie zmieni się	51	41	39	46	52	53	57	63	61	61	63	61	62
– pogorszy się	9	7	5	8	13	9	9	11	10	15	16	16	17
Trudno powiedzieć	16	10	12	10	10	9	11	9	13	10	10	8	8

Pogorszyły się prognozy rozwoju **sytuacji gospodarczej w kraju**. O 7 punktów (do 20%) zmalała grupa respondentów spodziewających się jej poprawy. Nadal jednak jest ich nieznacznie więcej niż obawiających się pogorszenia (17%). Ponad połowa badanych (55%) nie oczekuje zmian w tej dziedzinie.

Tabela 11

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII I	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
	– poprawi się	34	41	43	39	32	35	31	27	26	24	24	27
– nie zmieni się	49	42	41	43	47	49	52	53	52	53	53	52	55
– pogorszy się	5	7	6	9	10	7	7	12	11	14	14	14	17
Trudno powiedzieć	12	10	10	9	11	9	10	8	11	9	9	7	8

Nieznacznie pogorszyły się przewidywania dotyczące kondycji **zakładów pracy respondentów**. Jednak w dalszym ciągu pracownicy oczekujący poprawy (23%, spadek

o 4 punkty) przeważają liczebnie nad obawiającymi się pogorszenia (9%), a większość (57%) nie spodziewa się zmian.

Tabela 12

Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań													
Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
	N*	719	437	412	430	539	571	534	547	556	544	540	503
– poprawi się	27	31	37	35	32	28	24	24	26	24	22	27	23
– pozostanie bez zmian	58	58	46	53	51	58	62	58	56	60	63	57	57
– pogorszy się	6	3	9	5	7	7	6	8	11	9	8	8	9
Trudno powiedzieć	9	8	9	7	10	7	8	10	7	7	7	8	10

Nieco gorsze niż we wrześniu są przewidywania co do **sytuacji materialnej gospodarstw domowych**. Przybyło ankietowanych, którzy uważają, że warunki materialne ich gospodarstw domowych nie ulegną zmianie (o 6 punktów, do 63%), natomiast ubyło optymistów (o 4 punkty, do 18%). Nadal co piąty respondent (19%) wyraża obawy w tym względzie.

Tabela 13

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VII	VIII	IX	X
	2007				2008								
	w procentach												
– poprawią się	21	21	23	28	27	27	24	20	20	21	17	22	18
– pozostaną bez zmian	65	64	61	58	57	54	61	63	59	61	63	57	63
– pogorszą się	13	13	15	13	15	19	14	17	21	18	20	21	19
Trudno powiedzieć	1	2	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0

Od września zmalał odsetek osób optymistycznie zapatrujących się na zmiany **poziomu życia swojego i rodziny** (o 6 punktów, do 19%). Większość badanych (56%) nie spodziewa się zmian, a co szósty (17%) jest pesymistą.

Tabela 14

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	2007			2008									
	w procentach												
– lepiej	24	28	28	26	25	26	26	24	24	21	22	25	19
– tak samo	57	53	52	52	52	56	52	53	52	54	53	52	56
– gorzej	9	10	11	13	15	10	14	15	15	17	17	16	17
Trudno powiedzieć	10	9	10	9	8	8	8	8	9	8	8	7	8

W październiku notujemy pogorszenie nastrojów, co przejawia się zwłaszcza w spadku ocen dotyczących gospodarki i sytuacji materialnej Polaków. Nie zmieniły się natomiast opinie o sytuacji politycznej. Jeżeli wziąć pod uwagę skalę światowego kryzysu finansowego, to zmiany w ocenach i prognozach można uznać za istotne, lecz stosunkowo nieduże. Polacy korygują wcześniejszy optymizm, jednak należy pamiętać, że zanotowane teraz spadki nastąpiły po wyraźnej poprawie nastrojów we wrześniu.

Opracował

Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?			Liczba osób
		W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		36	51	13	1107
Płeć	Mężczyźni	40	50	10	521
	Kobiety	32	52	16	586
Wiek	18-24 lata	46	43	10	159
	25-34	39	50	12	202
	35-44	39	51	9	168
	45-54	38	48	15	190
	55-64	29	54	17	179
	65 lat i więcej	27	58	15	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	30	57	13	417
	Miasto do 20 tys.	31	53	15	151
	20-100 tys.	38	49	13	218
	101-500 tys.	44	43	13	172
	501 tys. i więcej mieszk.	45	44	11	149
Wykształcenie	Podstawowe	26	60	14	307
	Zasadnicze zawodowe	32	55	13	280
	Średnie	41	44	15	370
	Wyższe	50	43	7	150
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	50	42	8	71
	Prac. umysł. niż. szczebla	52	37	12	113
	Pracownicy fiz.- umysł.	27	55	18	85
	Robotnicy wykwalifikowani	45	48	8	115
	Robotnicy niewykwalifik.	32	45	23	73
	Rolnicy	19	69	12	59
	Pracujący na własny rach.	37	50	13	39
Bierni zawodowo	Renciści	25	62	14	87
	Emeryci	30	56	15	245
	Uczniowie i studenci	49	39	12	81
	Bezrobotni	31	62	7	75
	Gospodynie domowe i inni	34	49	17	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	43	45	12	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	50	37	13	90
	sekt. prywat. poza rolnict.	41	46	13	257
	prywatnym gosp. rolnym	20	71	9	58
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	25	61	13	265
	501-750	28	60	12	187
	751-1000	38	46	16	183
	1001-1500	43	45	11	150
	Powyżej 1500 zł	61	33	7	127
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	71	12	231
	Średnie	30	54	15	510
	Dobre	56	34	10	366
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	67	12	49
	Raz w tygodniu	35	50	14	579
	1-2 razy w miesiącu	27	58	16	165
	Kilka razy w roku	42	46	12	212
	W ogóle nie uczestniczy	48	47	5	103
Poglądy polityczne	Lewica	35	56	9	153
	Centrum	31	54	15	322
	Prawica	48	43	9	373
	Trudno powiedzieć	25	56	18	258

Tabela 2

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną ? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra %	ani dobra, ani zła %	zła %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		12	38	44	6	1107
Płeć	Mężczyźni	14	35	47	4	521
	Kobiety	10	40	41	9	586
Wiek	18-24 lata	11	40	45	4	159
	25-34	11	40	46	3	202
	35-44	10	43	41	6	168
	45-54	12	35	48	5	190
	55-64	15	42	38	5	179
	65 lat i więcej	12	29	45	14	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	8	37	47	8	417
	Miasto do 20 tys.	10	37	44	8	151
	20-100 tys.	13	35	48	3	218
	101-500 tys.	16	43	37	4	172
	501 tys. i więcej mieszk.	17	39	38	5	149
Wykształcenie	Podstawowe	10	32	46	12	307
	Zasadnicze zawodowe	9	37	48	6	280
	Średnie	14	42	41	3	370
	Wyższe	17	41	41	1	150
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	23	39	37	2	71
	Prac. umysł. niż. szczebla	11	37	51		113
	Pracownicy fiz.- umysł.	15	43	38	3	85
	Robotnicy wykwalifikowani	8	36	52	3	115
	Robotnicy niewykwalifik.	5	42	45	7	73
	Rolnicy	7	37	45	10	59
	Pracujący na własny rach.	18	32	46	4	39
Bierni zawodowo	Renciści	4	39	49	9	87
	Emeryci	15	33	41	11	245
	Uczniowie i studenci	14	44	38	4	81
	Bezrobotni	11	46	36	7	75
	Gospodynie domowe i inni	9	34	50	7	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	42	46	3	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	16	35	44	5	90
	sekt. prywat. poza rolnict.	15	38	45	2	257
	prywatnym gosp. rolnym	9	42	43	6	58
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	7	43	45	5	265
	501-750	9	37	47	7	187
	751-1000	13	36	48	4	183
	1001-1500	19	39	36	6	150
	Powyżej 1500 zł	24	37	36	3	127
Ocena własnych war. mater.	Złe	4	34	53	10	231
	Średnie	9	39	46	6	510
	Dobre	21	39	36	5	366
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	9	48	29	14	49
	Raz w tygodniu	12	38	44	6	579
	1-2 razy w miesiącu	9	44	44	3	165
	Kilka razy w roku	14	33	46	7	212
	W ogóle nie uczestniczy	15	32	46	7	103
Poglądy polityczne	Lewica	14	35	49	2	153
	Centrum	10	43	43	5	322
	Prawica	17	38	43	3	373
	Trudno powiedzieć	6	33	44	16	258

Tabela 3

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą ? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra %	ani dobra, ani zła %	zła %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		28	42	26	4	1106
Płeć	Mężczyźni	33	38	27	2	521
	Kobiety	24	45	25	6	585
Wiek	18-24 lata	33	43	22	3	159
	25-34	28	44	23	5	202
	35-44	29	42	26	2	168
	45-54	31	38	28	2	190
	55-64	28	47	24	2	179
	65 lat i więcej	22	38	31	10	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	42	31	6	417
	Miasto do 20 tys.	29	45	20	5	151
	20-100 tys.	27	43	27	3	217
	101-500 tys.	37	38	23	2	172
	501 tys. i więcej mieszk.	40	40	17	3	149
Wykształcenie	Podstawowe	20	39	33	7	307
	Zasadnicze zawodowe	24	43	29	4	280
	Średnie	33	44	21	3	369
	Wyższe	41	41	16	2	150
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	50	29	20	2	71
	Prac. umysł. niż. szczebla	46	38	16	1	113
	Pracownicy fiz.- umysł.	22	47	30	2	85
	Robotnicy wykwalifikowani	32	44	22	2	115
	Robotnicy niewykwalifik.	21	47	27	5	73
	Rolnicy	15	41	38	6	59
	Pracujący na własny rach.	37	37	25		39
Bierni zawodowo	Renciści	20	35	40	6	87
	Emeryci	23	44	27	6	244
	Uczniowie i studenci	36	45	14	4	81
	Bezrobotni	17	43	32	8	75
	Gospodynie domowe i inni	24	47	24	5	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	37	37	23	3	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	36	39	20	4	90
	sekt. prywat. poza rolnict.	34	43	22	1	257
	prywatnym gosp. rolnym	14	43	42	2	58
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	18	42	34	5	265
	501-750	22	42	31	5	187
	751-1000	32	43	22	3	182
	1001-1500	35	44	19	3	150
	Powyżej 1500 zł	53	35	12		127
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	38	44	5	230
	Średnie	24	45	27	4	510
	Dobre	43	40	13	4	366
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	18	46	25	12	49
	Raz w tygodniu	26	45	26	4	578
	1-2 razy w miesiącu	24	48	27	2	165
	Kilka razy w roku	37	34	25	4	212
	W ogóle nie uczestniczy	38	31	25	7	103
Poglądy polityczne	Lewica	34	36	28	2	153
	Centrum	24	43	29	4	322
	Prawica	36	41	22	2	373
	Trudno powiedzieć	19	46	26	9	257

Tabela 4

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		59	27	12	2	527
Płeć	Mężczyźni	58	26	13	2	286
	Kobiety	59	27	12	2	241
Wiek	18-24 lata	77	14	6	3	63
	25-34	67	23	9	1	155
	35-44	56	27	15	2	128
	45-54	47	35	16	1	127
	55-64	46	34	16	4	47
	65 lat i więcej	84		16		7
Miejsce zamieszkania	Wieś	52	25	21	2	192
	Miasto do 20 tys.	66	26	6	3	77
	20-100 tys.	59	35	5	1	94
	101-500 tys.	59	25	11	5	82
	501 tys. i więcej mieszk.	69	24	7		82
Wykształcenie	Podstawowe	44	22	27	7	55
	Zasadnicze zawodowe	48	32	18	2	149
	Średnie	65	24	10	1	207
	Wyższe	68	27	3	1	115
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	71	22	5	3	64
	Prac. umysł. niż. szczebla	71	24	6		108
	Pracownicy fiz. - umysł.	62	25	14		79
	Robotnicy wykwalifikowani	63	27	7	2	104
	Robotnicy niewykwalifik.	54	30	9	7	66
	Rolnicy	19	27	52	2	52
	Pracujący na własny rach.	50	44	6		39
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	60	22	15	2	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	66	23	10	1	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	65	30	3	2	257
	prywatnym gosp. rolnym	17	28	52	3	57
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	47	26	25	1	116
	501-750	57	32	9	2	81
	751-1000	64	27	9		71
	1001-1500	64	29	5	1	73
	Powyżej 1500 zł	72	20	6	2	96
Ocena własnych war. mater.	Złe	43	28	26	4	77
	Średnie	48	34	16	2	229
	Dobre	76	18	4	2	221
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	50	31	19		13
	Raz w tygodniu	56	30	13	2	255
	1-2 razy w miesiącu	60	27	12	1	87
	Kilka razy w roku	60	24	13	2	120
	W ogóle nie uczestniczy	71	17	8	4	52
Poglądy polityczne	Lewica	68	19	12	1	80
	Centrum	56	27	15	2	170
	Prawica	61	27	11	1	173
	Trudno powiedzieć	54	31	12	3	105

Tabela 5

		Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:				Liczba osób
		poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		20	55	17	8	1107
Płeć	Mężczyźni	21	54	20	6	521
	Kobiety	20	56	15	10	586
Wiek	18-24 lata	20	62	11	7	159
	25-34	19	58	14	8	202
	35-44	23	52	19	6	168
	45-54	20	55	19	6	190
	55-64	19	55	20	6	179
	65 lat i więcej	21	48	18	12	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	56	16	10	417
	Miasto do 20 tys.	25	54	10	10	151
	20-100 tys.	22	55	17	6	218
	101-500 tys.	20	51	25	4	172
	501 tys. i więcej mieszk.	16	58	19	7	149
Wykształcenie	Podstawowe	14	55	18	13	307
	Zasadnicze zawodowe	22	58	15	5	280
	Średnie	24	54	15	6	370
	Wyższe	20	50	25	6	150
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	26	41	25	7	71
	Prac. umysł. niż. szczebla	20	62	16	2	113
	Pracownicy fiz.- umysł.	16	63	16	5	85
	Robotnicy wykwalifikowani	18	62	11	9	115
	Robotnicy niewykwalifik.	22	52	19	7	73
	Rolnicy	11	63	13	13	59
	Pracujący na własny rach.	30	54	14	2	39
Bierni zawodowo	Renciści	19	46	24	11	87
	Emeryci	21	49	21	9	245
	Uczniowie i studenci	20	62	9	9	81
	Bezrobotni	23	53	17	7	75
	Gospodynie domowe i inni	18	57	13	12	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	58	19	6	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	20	62	7	10	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	24	53	19	4	257
	prywatnym gosp. rolnym	9	68	13	10	58
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	18	57	16	8	265
	501-750	16	60	17	7	187
	751-1000	21	59	15	6	183
	1001-1500	27	53	16	4	150
	Powyżej 1500 zł	28	47	20	5	127
Ocena własnych war. mater.	Złe	16	50	24	10	231
	Średnie	18	56	17	9	510
	Dobre	26	57	12	6	366
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	14	61	12	13	49
	Raz w tygodniu	19	54	18	9	579
	1-2 razy w miesiącu	23	60	15	3	165
	Kilka razy w roku	22	51	18	9	212
	W ogóle nie uczestniczy	21	58	16	5	103
Poglądy polityczne	Lewica	23	52	22	3	153
	Centrum	15	60	18	8	322
	Prawica	26	54	16	4	373
	Trudno powiedzieć	16	53	14	17	258

Tabela 6

		Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:			Liczba osób
		pogorszą się	pozostaną bez zmian	poprawią się	
		%	%	%	
Ogółem		19	63	18	1107
Płeć	Mężczyźni	19	61	19	521
	Kobiety	18	65	17	586
Wiek	18-24 lata	6	62	32	159
	25-34	9	57	33	202
	35-44	18	59	23	168
	45-54	19	69	12	190
	55-64	25	67	8	179
	65 lat i więcej	32	66	2	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	18	68	14	417
	Miasto do 20 tys.	20	61	19	151
	20-100 tys.	19	61	20	218
	101-500 tys.	21	62	16	172
	501 tys. i więcej mieszk.	14	58	28	149
Wykształcenie	Podstawowe	23	67	10	307
	Zasadnicze zawodowe	21	63	16	280
	Średnie	15	62	24	370
	Wyższe	15	61	24	150
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., inteligencja	14	63	23	71
	Prac. umysł. niż. szczebla	14	60	26	113
	Pracownicy fiz.- umysł.	17	54	29	85
	Robotnicy wykwalifikowani	15	68	17	115
	Robotnicy niewykwalifik.	15	57	28	73
	Rolnicy	21	75	5	59
	Pracujący na własny rach.	8	67	25	39
Bierni zawodowo	Renciści	26	67	7	87
	Emeryci	27	68	5	245
	Uczniowie i studenci	7	68	25	81
	Bezrobotni	13	54	34	75
	Gospodynie domowe i inni	25	56	19	64
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	18	61	20	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	9	59	32	90
	sekt. prywat. poza rolnict.	12	62	26	257
	prywatnym gosp. rolnym	19	77	5	58
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	22	59	19	265
	501-750	26	55	19	187
	751-1000	23	69	9	183
	1001-1500	17	64	19	150
	Powyżej 1500 zł	8	68	24	127
Ocena własnych war. mater.	Złe	47	44	9	231
	Średnie	15	73	12	510
	Dobre	6	62	32	366
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	25	61	14	49
	Raz w tygodniu	19	67	14	579
	1-2 razy w miesiącu	16	66	18	165
	Kilka razy w roku	16	58	25	212
	W ogóle nie uczestniczy	21	51	28	103
Poglądy polityczne	Lewica	24	54	22	153
	Centrum	21	62	17	322
	Prawica	13	66	21	373
	Trudno powiedzieć	20	67	13	258